SKLEP KOMISIJE

z dne 7. januarja 2010

o varnostnih zahtevah, ki jih morajo izpolnjevati evropski standardi za zapirala za okna in balkonska vrata, ki so varna za otroke in jih namestijo potrošniki, v skladu z Direktivo 2001/95/ES Evropskega parlamenta in Sveta

(notificirano pod dokumentarno številko C(2009) 10298)

(Besedilo velja za EGP)

(2010/11/EU)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Direktive 2001/95/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. decembra 2001 o splošni varnosti proizvodov [1] ter zlasti člena 4(1)(a) Direktive,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Evropske standarde v skladu z Direktivo 2001/95/ES določajo evropski organi za standardizacijo. Takšni standardi morajo zagotavljati, da proizvodi izpolnjujejo splošne varnostne zahteve Direktive.

(2) V skladu z Direktivo 2001/95/ES se domneva, da je proizvod varen glede nevarnosti in vrst nevarnosti, zajetih v ustreznih nacionalnih standardih, kadar je v skladu s prostovoljnimi nacionalnimi standardi, ki prevzemajo evropske.

(3) Nezgodni padci z višine, kot so okna ali balkoni, so eden glavnih vzrokov smrti ali trajnih poškodb možganov ali okostja pri otrocih, mlajših od pet let. Taki padci so huda težava na mestnih območjih, kjer je velika gostota večnadstropnih stanovanjskih blokov, in dosežejo višek pomladi in poleti, ko se okna dalj časa puščajo odprta. V regiji Île-de-France so med majem in septembrom 2005 našteli 67 nezgodnih padcev otroka, kar znaša skoraj 14 primerov na mesec. Na Danskem in Švedskem se vsako leto zgodi med 20 in 60 primerov. V letih med 1996 in 2003 se je v Grčiji na leto v povprečju zgodilo 79 padcev z otroki, na Nizozemskem 130 in v Združenem kraljestvu 25.

(4) Da bi zmanjšali ali preprečili nezgodne padce, obstajajo zahteve po velikosti oken ter uporabi in lastnostih okenskih ograj in rešetk. Vendar so te zahteve večinoma določene z nacionalnimi gradbenimi predpisi, ki se razlikujejo od ene države članice do druge.

(5) Na trgu so tudi izdelki, ki namensko omejujejo ali preprečujejo odpiranje oken ali balkonskih vrat. Potrošnik neposredno namesti take proizvode na okno ali balkonska vrata.

(6) Za navedene izdelke ni evropskih varnostnih standardov. Trenutno se gospodarski subjekti in organi za nadzor trga večidel lahko ravnajo po nekaterih nacionalnih in mednarodnih standardih ter preskusnih metodah.

(7) Med letoma 2005 in 2007 so Avstrija, Danska in Norveška skupno izvedle projekt, s katerim so ocenile varnost zapiral za okna in balkonska vrata, ki jih namestijo potrošniki in so dostopna na trgu, ter ustreznost veljavnih nacionalnih in mednarodnih preskusnih metod. Poleg tega so udeleženci upoštevali zahteve, ki jih je razvil ANEC [2] s študijo o varnostnih pripravah za otroke, ki je bila objavljena leta 2004, [3] in nekatere zahteve iz standarda EN-71:1 za varnost igrač.

(8) Izsledki projekta so pokazali, da otroci lahko odklopijo več preskušanih modelov zapiral kljub trditvam o varnosti za otroke; drugi modeli so razpadli, so se zlomili ali niso zdržali preskusa staranja in noben preskušani model ni izpolnjeval vseh osnovnih zahtev.

[1] UL L 11, 15.1.2002, str. 4.

[2] ANEC – *Evropski glas potrošnikov pri standardizaciji.* http://www.anec.org/anec.asp

[3] http://www.anec.org/attachments/r&t005-04.pdf

(9) Zato je treba določiti posebne zahteve v skladu s členom 4(1)(a) Direktive 2001/95/ES in nato na podlagi takih zahtev pooblastiti pripravo osnutka o evropskih varnostnih standardih, ki bodo zagotovili, da priprave zdržijo poskuse otrok, ohranijo strukturno celovitost vso pričakovano življenjsko dobo, so odporna proti staranju in izpostavljenosti vremenu ter imajo jasna navodila in obvestila za uporabnike. Te standarde je treba razviti v skladu z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 98/34/ES z dne 22. junija 1998 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov o storitvah informacijske družbe [1]. Sklic na sprejeti standard je treba objaviti v *Uradnem listu Evropske unije* v skladu s členom 4(2) Direktive 2001/95/ES.

(10) Ta sklep obravnava samo zapirala, ki jih potrošniki namestijo na okna in balkonska vrata. Zapirala, ki so vgrajena v okenski okvir ali podboj balkonskih vrat, so zajeta v tehničnih specifikacijah iz Direktive Sveta 89/106/EGS z dne 21. decembra 1988 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic, ki se nanašajo na gradbene proizvode [2].

(11) Ko bodo zadevni standardi na voljo, če se bo Komisija odločila, da objavi sklic nanje v Uradnem listu, je treba po postopku iz člena 4(2) Direktive 2001/95/ES domnevati, da zapirala za okna in balkonska vrata, ki so varna za otroke in jih namestijo potrošniki, izpolnjujejo splošne varnostne zahteve iz Direktive 2001/95/ES glede varnostnih zahtev, ki jih zajemajo standardi.

(12) Ukrepi, predvideni s tem sklepom, so v skladu z mnenjem Odbora, ustanovljenega s členom 15 Direktive 2001/95/ES –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Opredelitev pojmov

V tem sklepu:

— „*zapiralo, ki ga namesti potrošnik*“ pomeni pripravo, ki preprečuje ali do vnaprej določenega položaja omejuje odpiranje okna ali balkonskih vrat. Taka priprava je oblikovana tako, da jo potrošnik naknadno namesti na okna ali balkonska vrata,

— „*varen za otroke*“ ali „*zdrži poskuse otrok*“ pomeni, da priprave ne more odklopiti otrok, mlajši od 51 mesecev.

Člen 2

Zahteve

Posebne varnostne zahteve, ki jih morajo v skladu s členom 4 Direktive 2001/95/ES evropski standardi izpolnjevati za zapirala, ki so varna za otroke in jih potrošniki namestijo na okna in balkonska vrata, so določene v Prilogi k temu sklepu.

Člen 3

Objava

Ta sklep začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 7. januarja 2010

Za Komisijo

Predsednik

José Manuel BARROSO

[1] UL L 204, 21.7.1998, str. 37.
[2] UL L 40, 11.2.1989, str. 12.

PRILOGA

Posebne varnostne zahteve in preskusne metode za zapirala, ki so varna za otroke in jih potrošniki namestijo na okna in balkonska vrata

Fizične in mehanske lastnosti

Zapirala za okna in balkonska vrata morajo biti izdelana tako, da so odporna proti obrabi pri stalnem odpiranju in zapiranju, pod obremenitvijo ali brez, ter proti staranju in izpostavljenosti vsem vremenskim razmeram, kot so sonce, dež, sneg, led, vlaga, visoke in nizke temperature, veter, ter pri tem ohranijo varovalne lastnosti za otroke.

Priprava mora brez lomov zdržati naključne udarce med življenjsko dobo.

Za dosego namena mora priprava pri odpiranju omejiti razmik med okvirom in okenskim krilom na največjo odprtino, ki še učinkovito preprečuje prehod malega otroka, pri čemer je treba zlasti upoštevati razvojne zmožnosti in antropometrične podatke o otrocih različnih starosti.

Majhni deli

Za preprečitev nevarnosti zadavljenja morajo biti majhni deli, ki so ločeni ali se lahko odstranijo, takšne velikosti, da jih ni mogoče zaužiti in/ali vdihniti.

Ostri robovi in štrleči deli

Za preprečitev vbodlin, ureznin, odrgnin, preščipov ali drugih telesnih poškodb morajo biti dostopni robovi zaokroženi ali zaobljeni, izdelek pa ne sme imeti konic ali štrlečih površin.

Ujetje prstov

Priprava ne sme imeti dostopnih odprtin, pri čemer je treba upoštevati antropometrične podatke o otrocih in njihove različne zmožnosti po starosti.

Preskušanje

Za staranje zaradi žarkov UV in povišane temperature, obrabo, mehansko stabilnost in varnost za otroke se uporabljajo posebne metode preskušanja. Izdelke s prožnimi deli, kot so verige, žice in vrvi, je treba preskusiti tudi z udarnim preskusom. Priprave se ne smejo zlomiti in morajo biti popolnoma uporabne po preskusu.

Metode preskušanja je treba po potrebi prilagoditi za preskus obnašanja zapiral vseh vrst oken (npr. francoskih oken, dvokrilnih zunanjih oken, dvižnih oken in drsnih oken).

Sile v preskusih se izvajajo v najbolj obremenjene smeri in se merijo z merilno negotovostjo, ki ne presega ± 1 %, premiki pa se merijo z merilno negotovostjo, ki ne presega ± 1 mm.

Panelni test z otroki

Varovalne lastnosti za otroke je treba preveriti. Kot referenca se morajo uporabljati zahteve v EN ISO 8317 o embalaži, varni za otroke. Upoštevati je treba tudi merila za neskladnost iz navedenega standarda.

Podatki o izdelku

Priložiti je treba podatke o izdelku za manjše tveganje pri možnih predvidljivih nevarnostih ob uporabi izdelka.

Priložiti je treba obvestilo o varni uporabi izdelka. Ta navodila morajo vsebovati najmanj naslednje:

— ime ali blagovno znamko proizvajalca, uvoznika ali organizacije, ki je odgovorna za prodajo izdelka,

— navodilo: „Pazljivo preberite ta navodila pred namestitvijo in uporabo priprave. Če ne upoštevate navodil, lahko pri izdelku prizadenete varovalne lastnosti za otroke. Shranite navodila za poznejšo uporabo.“,

— podatke o vrsti okna, ki mu je namenjena priprava,

— navodila, kako in kje pravilno namestiti pripravo. Različna okna in različni materiali, kot so les, kovina, plastika itn., lahko zahtevajo različna navodila. Ker je sestavitev priprave bistvena za varovalne lastnosti za otroke, morajo biti navodila natančna in v nekaterih primerih je treba priložiti posebno orodje,

— kakršno koli drugo pojasnilo za varno uporabo.